2026/792

8.4.2026

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2026/792

ze dne 24. února 2026

o podpisu rozsáhlého balíčku dohod mezi Evropskou unií na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření jejich dvoustranných vztahů jménem Evropské unie a o prozatímním provádění Dohody o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 217 ve spojení s čl. 218 odst. 5 a odst. 8 druhým pododstavcem této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutím (EU, Euratom) 2024/995 ([1]) zmocnila Rada Komisi k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací (dále jen „Švýcarsko“) o rozsáhlém balíčku opatření týkajících se dvoustranných vztahů se Švýcarskem, který zahrnuje institucionální ustanovení a ustanovení o státní podpoře obsažená ve stávajících dohodách mezi Unií a Švýcarskem v oblastech souvisejících s vnitřním trhem (dále jen „dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní“), totiž Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici ([2]) (dále jen „dohoda o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici“), Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací ([3]) (dále jen „dohoda o letecké dopravě“), Dohodě mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob ([4]) (dále jen „dohoda o volném pohybu osob“), Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody ([5]) (dále jen „dohoda o vzájemném uznávání“) a Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty ([6]) (dále jen „dohoda o obchodu se zemědělskými produkty“), které byly všechny podepsány dne 21. června 1999.

(2) Rozhodnutí (EU, Euratom) 2024/995 rovněž zmocnilo Komisi zahájit jednání se Švýcarskem o dohodě o účasti Švýcarska na programech Unie, o dohodě o právně závazném mechanismu zajišťujícím pravidelný finanční příspěvek Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Uniia o nových dohodách o elektřině, zdraví a bezpečnosti potravin. Uvedené rozhodnutí navíc obsahuje zmocnění k zahájení jednáno o dohodách o účasti Švýcarska v Agentuře Evropské unie pro Kosmický program a v Agentuře Evropské unie pro železnice a o změně dohody o letecké dopravě s cílem umožnit kabotáž.

([1]) Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2024/995 ze dne 12. března 2024 o zmocnění k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o institucionálních ustanoveních dohod mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací týkajících se vnitřního trhu, o dohodě o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie a o dohodě zakládající trvalý příspěvek Švýcarské konfederace na soudržnost Unie (Úř. věst. L, 2024/995, 26.3.2024, http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj).
([2]) Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.
([3]) Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 73. ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(2)/oj.
([4]) Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(1)/oj.
([5]) Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 369, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(5)/oj.
([6]) Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(4)/oj.

(3) Rozsáhlý balíček sjednaný Komisí jménem Unie zahrnuje protokoly o institucionální a státní podpoře a o změně ustanovení stávajících dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin (dále jen „protokol o bezpečnosti potravin“), Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině (dále jen „dohoda o elektřině“), Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví (dále jen „dohoda o ochraně zdraví“), Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii (dále jen „dohoda o soudržnosti“), Dohodu mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (dále jen „dohoda o programech Unie“), Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program (dále jen „dohoda o EUSPA“), jakož i Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci (dále jen „protokol o parlamentní spolupráci“).

(4) Institucionální ustanovení obsažená v institucionálních protokolech k dohodám o volném pohybu osob, o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, o letecké dopravě a o vzájemném uznávání (dále jen „institucionální protokoly“), jakož i dohody o elektřině a o ochraně zdraví a protokol o bezpečnosti potravin, obsahují povinnosti smíšených výborů zřízených podle uvedených dohod začlenit všechny akty práva Unie spadající do jejich oblasti působnosti, jakož i ustanovení zajišťující jednotný výklad a uplatňování všech dohod a protokolů v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní. V případech, kdy se uplatňování těchto dohod a protokolů dotýká pojmů práva Unie, mají být tyto pojmy vykládány a uplatňovány v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Institucionální ustanovení obsahují též účinný mechanismus pro řešení sporů založený na rozhodčím řízení, včetně postoupení všech otázek práva Unie Soudnímu dvoru Evropské unie. V případě nevyhovění rozhodnutí rozhodčího soudu rozsáhlý balíček stanoví, že mohou být v rámci dotčené dohody nebo kterékoli z dohod v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, přijata přiměřená kompenzační opatření.

(5) Pozměňovací protokoly zahrnuté do rozsáhlého balíčku ke stávajícím dohodám provádějí nezbytné podstatné změny stávajících dohod mezi Unií a Švýcarskem s cílem zajistit soulad s novým institucionálním rámcem. Kromě toho pozměňovací protokol k dohodě o letecké dopravě stanoví vzájemnou výměnu kabotážních práv.

(6) Rozsáhlý balíček zahrnuje též protokoly o státní podpoře k dohodám o letecké dopravě a o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, aby byly zaručeny rovné podmínky pro účast Švýcarska na vnitřním trhu v oblastech, na něž se tyto dohody vztahují. Podle těchto protokolů má Švýcarsko uplatňovat hmotněprávní a procesní pravidla, včetně kontrolních a donucovacích mechanismů, která jsou rovnocenná pravidlům platným v Unii.

(7) Rozsáhlý balíček zahrnuje i pozměňovací protokol k dohodě o obchodu se zemědělskými produkty za účelem aktualizace mechanismu řešení sporů v ní obsaženého v souladu se zavedenou praxí v obchodních dohodách, jichž je Unie stranou.

(8) Samostatný protokol k dohodě o obchodu se zemědělskými produkty je zahrnut do rozsáhlého balíčku s cílem vytvořit společný prostor bezpečnosti potravin, jenž zahrnuje všechny rozměry potravinového řetězce. Tento protokol obsahuje institucionální ustanovení, která jsou společná pro všechny dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní.

(9) Dohoda o elektřině zahrnutá do rozsáhlého balíčku stanoví pravidla a podmínky, za nichž se Švýcarsko může účastnit vnitřního trhu s elektřinou. Tato dohoda obsahuje institucionální ustanovení, která jsou společná pro všechny dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jakož i pravidla státní podpory, která jsou téměř totožná s pravidly platnými v oblasti letecké a pozemní dopravy.

(10) Dohoda o ochraně zdraví zahrnutá do rozsáhlého balíčku má za cíl posílit spolupráci mezi Unií a Švýcarskem, pokud jde o vážné přeshraniční zdravotní hrozby, a obdobně uplatňuje institucionální ustanovení, která jsou společná dohodám v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní. Tato dohoda souvisí s účastí Švýcarska na programu činnosti Unie v oblasti zdraví (program EU4Health).

(11) Dohoda o soudržnosti zahrnutá do rozsáhlého balíčku stanoví právní základ a parametry pravidelného finančního příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Unii v rámci rozsáhlého balíčku. Tato dohoda zahrnuje mechanismus řešení sporů. Tato dohoda stanoví, že v rámci každé z dohod, jichž se rozsáhlý balíček týká, mohou být přijata přiměřená kompenzační opatření v případě nevyhovění rozhodnutí rozhodčího soudu.

(12) Dohoda o EUSPA zahrnutá do rozsáhlého balíčku stanoví podmínky účasti Švýcarska na činnosti EUSPA.

(13) Totožná ustanovení v různých institucionálních protokolech a nových dohodách zahrnutých do rozsáhlého balíčku mají zajistit finanční příspěvek Švýcarska na náklady na informační systémy a agentury, jichž se účastní.

(14) Protokol mezi o parlamentní spolupráci zřizuje smíšený parlamentní výbor jako fórum pro dialog a diskusi mezi poslanci Evropského parlamentu a švýcarského Spolkového shromáždění s cílem podpořit vzájemné porozumění a úvahy o širších vztazích mezi Unií a Švýcarskem, včetně jejich možného dalšího rozvoje.

(15) Dohody a protokoly zahrnuté do rozsáhlého balíčku tvoří soudržný celek a stanoví strukturu posíleného a komplexního partnerství v široké škále oblastí, na něž se vztahují Smlouvy, a to na základě vhodné rovnováhy práv a povinností. Toto rozhodnutí by proto mělo být založeno na hmotněprávních základech stanovených ve Smlouvě o fungování Evropské unie a týkajících se přidružení, jež zahrnuje vzájemná práva a povinnosti, společné postupy a zvláštní řízení.

(16) S cílem zvýšit rozsah jejich spolupráce stanoví dohoda o EUSPA, že ji strany provádějí prozatímně v souladu se svými vnitřními postupy a právními předpisy od 1. ledna 2026, pokud je den podpisu uvedené dohody před 1. červencem 2026, nebo od 1. ledna roku následujícího po jejím podpisu, pokud je den podpisu uvedené dohody pozdější než 30. června 2026. Uvedená dohoda by proto měla být až do svého vstupu v platnost prováděna prozatímně.

(17) Podpis dohody o programech Unie podléhá zvláštním postupům.

(18) Měl by být schválen podpis společného prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem jménem Evropské unie.

(19) Dohody a protokoly zahrnuté do rozsáhlého balíčku by měly být podepsány jménem Unie a společná prohlášení doprovázející tyto dohody a protokoly by měla být schválena,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpis níže uvedených dohod a protokolů jménem Unie se schvaluje s výhradou jejich uzavření ([7]):

a) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;

b) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;

c) Pozměňovací protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;

d) Institucionální protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;

e) Protokol o státní podpoře k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;

([7]) Znění dohod a protokolů budou zveřejněna spolu s rozhodnutím o jejich uzavření. Znění dohody o EUSPA však bude zveřejněno soulu s rozhodnutím o jejím podpisu.

f) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;

g) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;

h) Protokol o státní podpoře k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;

i) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;

j) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;

k) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty;

l) Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin;

m) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině;

n) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví;

o) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii;

p) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program;

q) Protokol mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o parlamentní spolupráci.

Článek 2

1. Schvaluje se podpis společného prohlášení Evropské unie a Švýcarské konfederace o zahájení dialogu na vysoké úrovni o rozsáhlém dvoustranném balíčku a o možném dalším rozvoji dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Švýcarskem ([8]).

2. Schvalují se tato společná prohlášení doprovázející dohody a protokoly uvedené v článku 1 tohoto rozhodnutí:

a) společná prohlášení doprovázející pozměňovací protokol uvedený v čl. 1 písm. a) tohoto rozhodnutí ([9]), totiž:

i) společné prohlášení o občanství Unie,

ii) společné prohlášení o předcházení a boji proti zneužití práv přiznaných směrnicí 2004/38/ES,

iii) společné prohlášení o zamítnutí sociální pomoci a ukončení pobytu před nabytím trvalého pobytu,

iv) společné prohlášení o oznámení o nástupu do zaměstnání,

v) společné prohlášení o úmluvě o uznávání kvalifikací,

vi) společné prohlášení o volných pracovních místech,

vii) společné prohlášení o společných cílech týkajících se svobody poskytovat služby až do 90 pracovních dnů a zajišťovat práva vyslaných pracovníků,

viii) společné prohlášení o účinných kontrolních systémech včetně švýcarského duálního systému prosazování,

([8]) Prohlášení bude zveřejněno společně s rozhodnutím o uzavření.
([9]) Prohlášení budou zveřejněna společně s dohodami nebo protokoly, které jsou k nim připojeny.

ix) společné prohlášení o zásadě stejné odměny za stejnou práci na stejném místě a o přiměřené a odpovídající úrovni ochrany vyslaných pracovníků,

x) společné prohlášení o účasti Švýcarska na činnostech Evropského orgánu pro pracovní záležitosti,

xi) společné prohlášení o deklaratorním systému registrace příhraničních pracovníků,

xii) společné prohlášení o zařazení dvou právních aktů EU do přílohy I dohody;

b) společné prohlášení připojené k protokolu o státní podpoře uvedenému v čl. 1 písm. e) tohoto rozhodnutí;

c) společné prohlášení připojené k pozměňovacímu protokolu uvedenému v čl. 1 písm. f) tohoto rozhodnutí;

d) společné prohlášení připojené k protokolu o státní podpoře uvedenému v čl. 1 písm. h) tohoto rozhodnutí;

e) společné prohlášení připojené k dohodě uvedené v čl. 1 písm. m) tohoto rozhodnutí.

3. Rada bere na vědomí tato prohlášení Švýcarska:

a) prohlášení Švýcarska o opatřeních, která mají být přijata ve vztahu k osobám samostatně výdělečně činným v souvislosti s oznamovacím postupem pro krátkodobé pracovní pobyty, připojené k pozměňovacímu protokolu uvedenému v čl. 1 písm. a) tohoto rozhodnutí;

b) prohlášení Švýcarské konfederace o zahrnutí institucionálních prvků analogicky do dohody o ochraně zdraví připojené k dohodě uvedené v čl. 1 písm. n) tohoto rozhodnutí.

Článek 3

S výhradou vzájemnosti se dohoda uvedená v čl. 1 písm. p) tohoto rozhodnutí provádí prozatímně v souladu s čl. 15 odst. 3 uvedené dohody ([10]).

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 24. února 2026.

Za Radu

předsedkyně

M. RAOUNA

([10]) Datum, od kterého bude dohoda prozatímně prováděna, bude zveřejněno v Úředním věstníku.